

Fördjupning - fakta om de globala målen

Källa:

Underlag till FN-förbundets B-kurs i utveckling 2016

Agenda 2030 på svenska: www.fn.se/agenda2030.

Agenda 2030 på engelska: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

FN:s arbete med utveckling

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess 17 globala mål och 169 delmål.

FN arbetar med tre pelare; fred och säkerhet, utveckling samt mänskliga rättigheter. Eftersom FN bildades 1945 i skuggan av andra världskriget var det fred och säkerhet som stod högst upp på agendan. Men under förhandlingarna i San Francisco våren 1945 där FN-stadgan utformades kom krav på att även utveckling skulle bli ett prioriterat område för den nya världsorganisationen.

När FN började arbeta med utveckling var det huvudsakligen det humanitära biståndet som var i fokus eftersom FN tog sig an återuppbyggnaden av Europa efter andra världskriget. Men med åren kom det långsiktiga utvecklingsarbetet att komplettera det humanitära arbetet.

I dag arbetar FN med humanitärt bistånd, som vanligtvis är tidsbegränsat och genomförs vid konflikter och katastrofer, och långsiktigt utvecklingsarbete.

Bland FN-organ som arbetar med humanitärt bistånd kan nämnas FN:s flyktingorgan UNHCR, FN:s barnfond Unicef och FN:s livsmedelsprogram WFP.

Bland FN-organ som arbetar med långsiktigt utvecklingsarbete kan nämnas FN:s utvecklingsprogram UNDP, UN Women och Unicef.

Millenniemålen resultat från: The Millennium Development Goals Report 2015, UN

Millenniemål 1. Utrota extrem fattigdom och hunger.

Andelen extremt fattiga i utvecklingsländerna har minskat från 47 procent 1990 till 14 procent 2015.

Antalet extremt fattiga i världen har mer än halverats mellan 1990 och 2015, från 1,9 miljarder till 836 miljoner människor.

Andelen undernärda människor i utvecklingsländerna har nästan halverats mellan 1990/92 och 2014/16, från 23,3 procent till 12,9 procent.

Millenniemål 2. Grundskoleutbildning för alla.

Antalet barn i världen som inte går i grundskolan har nästan halverats mellan 2000 och 2015, från 100 miljoner till 57 miljoner barn.

Andelen barn som skrivs in i grundskolan i Afrika söder om Sahara har ökat från 52 procent 1990 till 80 procent 2015.

Millenniemål 3. Främja jämställdhet och kvinnors makt.

I Sydasiens var bara 74 flickor på 100 pojkar inskrivna i grundskolan 1990. 2015 var antalet 103 flickor på 100 pojkar.

41 procent av de som lönearbetar utanför jordbrukssektorn är i dag kvinnor, en ökning från 35 procent 1990.

I 90 procent av de 174 länder som har tillförlitlig statistik för de senaste 20 åren har fler kvinnor valts in i respektive lands parlament. Men fortfarande är bara en av fem parlamentariker i världen kvinna.

Millenniemål 4. Minska barnadödligheten.

Antalet barn i världen som dör före sin 5-årsdag har mer än halverats, från 90 till 43 dödsfall per 1 000 levande födda barn mellan 1990 och 2015.

Trots en viss befolkningstillväxt har antalet dödsfall under fem år i världen minskat från 12,7 miljoner 1990 till 6 miljoner 2015.

Ca 84 procent av barnen i världen fick minst en dos vaccin mot mässling 2013 mot 73 procent 2000.

Millenniemål 5. Förbättra mödrhälsan.

Sedan 1990 har mödradödligheten i världen minskat med 45 procent. Den största minskningen har skett sedan 2000.

Mödradödlighet i världen (antal dödsfall per 100 000 levande födda)

<u>År</u>	<u>Antal</u>
1990	380
2000	330
2013	210

Millenniemål 6. Stoppa spridningen av hiv/aids, malaria och andra sjukdomar.

Antalet nya fall av hiv-infektioner i världen minskade med omkring 40 procent mellan 2000 och 2013, från uppskattningsvis 3,5 miljoner fall till 2,1 miljoner.

2003 fick 800 000 människor bromsmedicin mot aids, 2014 fick 13,6 miljoner medicin.

Medicineringen har räddat 7,6 miljoner människor från att dö i aids mellan 1995 och 2013.

Mellan 2004 och 2014 har mer än 900 miljoner impregnerade myggnät distribuerats i länder med hög malariafrekvens i Afrika söder om Sahara.

Millenniemål 7. Säkra en miljömässigt hållbar utveckling.

1,9 miljarder människor i världen har fått tillgång till rent vatten mellan 1990 och 2015. 1990 hade 2,3 miljarder människor rent vatten, 2015 4,2 miljarder.

Användningen av ämnen som bryter ned ozonskiktet har i princip upphört sedan 1990.

Ozonskiktet beräknas återhämta sig till mitten av 2000-talet. Men utsläppen av koldioxid i världen har ökat med över 50 procent sedan 1990. 2012 låg utsläppen i världen på 33 miljarder ton, varav industrialiserade länder stod för 19,8 miljarder ton och utvecklingsländer för 13,1 miljarder ton.

Millenniemål 8. Utveckla ett globalt partnerskap för utveckling.

Biståndet har ökat med 66 procent mellan 2000 och 2014 och låg då på drygt 135 miljarder dollar. År 2000 låg biståndet på 81 miljarder dollar.

2014 gav fem länder: Danmark, Luxemburg, Norge, Storbritannien och Sverige minst 0,7 procent av sin bruttonationalinkomst i bistånd, ett mål som FN satt upp.

2014 var 79 procent av importerade produkter från utvecklingsländer till industrialiserade länder tullfria, en ökning från 65 procent 2000.

Antalet mobilabonnemang har nästan tiodubblats under de senaste 15 åren, från 738 miljoner 2000 till 7 miljarder 2015.

Skillnader mellan de tidigare 8 millenniemålen och de nya 17 globala målen.

Det finns flera viktiga skillnader mellan de globala målen för hållbar utveckling (*Sustainable Development Goals, SDG:s*) i Agenda 2030 och de tidigare millenniemålen (*Millennium Development Goals, MDG:s*).

Millenniemålen togs fram i en väldigt sluten process av ett fåtal tjänstemän vid FN-sekretariatet. De antogs sedan vid ett toppmöte i FN i september 2000 där representanter för alla FN:s medlemsländer deltog. De globala målen för hållbar utveckling har tagits fram i en mycket öppen, bred och inkluderande process som kallats Post 2015. Miljontals människor från hela världen har under tre års tid bidragit till innehållet i den nya agendan via omröstning på nätet.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling, den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga, är integrerade i de globala målen. Millenniemålen handlade också om social, ekonomisk och miljömässig utveckling, men de nya målen har tydligare fokus på hållbarhet genom en bättre balans mellan de tre dimensionerna.

De globala målen är globala, dvs. gäller alla länder, inklusive Sverige och andra rikare länder i nord. Samtliga länder ska alltså arbeta för att nå målen. Millenniemålen var inte globala. Millenniemål 1-6 skulle bidra till utveckling i fattigare länder. Medan millenniemål 8 skulle tas an av rikare länder för att bidra till utvecklingen i världen. Millenniemål 7 skulle alla länder ha ett ansvar för att uppnå.

Skillnaden nu är alltså att samtliga länder ska arbeta med samtliga mål. Ägandeskapet tillhör varje lands regering och ansvaret för det nationella genomförandet ligger hos den, men i samverkan med andra aktörer.

De globala målen för hållbar utveckling omfattar fler samhällsområden än vad millenniemålen gjorde. Millenniemålen kritiserades bl.a. för att inte ta upp mänskliga rättigheter, dvs. de medborgerliga och politiska. Millenniemålen handlade dock om de ekonomiska och sociala rättigheterna. Millenniemålen tog inte heller upp frågor som rör fred, säkerhet och frihet från våld.

Bredden av samhällsfrågor som de globala målen handlar om gör att de är fler till antalet.

Post 2015-processen

2012 anordnades en stor FN-konferens i Rio de Janeiro i Brasilien. Det var den första konferensen som handlade om hållbar utveckling. På mötet beslöt deltagarna att de nya utvecklingsmålen skulle kallas för hållbara, Sustainable Development Goals (SDG's).

Post 2015 – tre faser i FN

2012 FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon tillsatte en högnivåpanel av 27 forskare, experter och politiker från hela världen. Panelens arbete resulterade i en rapport, som heter A New Global Partnership. Sveriges dåvarande biståndsminister Gunilla Carlsson ingick i panelen.

Nationella konsultationer hölls i ett 100-tal länder. Det genomfördes 11 tematiska konsultationer. I varje temagrupp ingick ett eller ett par länder från nord respektive syd och ett eller ett par FN-organ med kompetens inom berört tema. Sverige, Botswana och Världshälsoorganisationen WHO diskuterade temat ”hälsa” och sammanställde en rapport.

2013-2014 I januari 2013 tillsatte FN:s generalförsamling en öppen arbetsgrupp, Open Working Group (OWG). För första gången begränsade generalförsamlingen antalet medlemmar i en sådan öppen arbetsgrupp. 30 medlemmar utsågs. Men det nya var att varje medlem kunde bestå av upp till fyra medlemmar som alternerade/delade på platsen. Sverige har inte varit officiell medlem i gruppen men har deltagit i alla möten. Totalt utsågs 70 länder. Men allt fler länder ville vara med i arbetet. Till slut var ett 100-tal av FN:s medlemsländer med på mötena och deltog i diskussionerna och presenterade sina förslag. Efter 13 möten lämnade gruppen sin rapport till FN:s generalsekreterare i juli 2014. Den rapporten med sina 17 globala mål utgör Agenda 2030.

2014-2015 Generalsekreteraren sammanställde en s.k. syntesrapport som byggde vidare på tidigare rapporter som olika paneler och grupper presenterat. Rapporten släpptes i slutet av 2014. I början av 2015 började de mellanstatliga förhandlingarna som pågick hela året. Kulmen var toppmötet i FN i september 2015 där Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling officiellt antogs av FN:s medlemsländer.

FN:s tre viktiga toppmöten 2015 som kommer påverka allas vår framtid.

Finansiering för utveckling Addis Abeba 15-17 juli 2015

Syftet var att diskutera och fatta beslut om hur Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling skulle finansieras (Financing for Development, FfD). Deltagarna enades om ett hundratal insatser för att finansiera arbetet med de nya utvecklingsmålen.

Bistånd är bara en av många finansieringskällor. Men bistånd är fortfarande viktigt för de allra fattigaste länderna. De biståndsgivande länderna har långt kvar till FN-målet om 0,7 procent av BNI. Några få länder når det målet, bland dessa Sverige. Dessutom diskuterades teknologiöverföring, handel och betydelsen av relevant och bra statistik. Slutdokumentet, Addis Ababa Action Agenda, är en integrerad del i genomförandet av Agenda 2030.

Agenda 2030 – globala mål för hållbar utveckling FN i New York 25-27 september 2015

Dokumentet, Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development antogs av världens ledare vid ett toppmöte i FN-högkvarteret i New York den 25 september. Förutom målen och delmålen innehåller det en politisk deklaration, en beskrivning av läget i världen samt ett kapitel som handlar om hur målen ska nås och vilka medel som krävs.

På mötet deltog från svensk sida statsministern, utrikesministern, biståndsministern och klimat- och miljöministern för att visa vilken betydelse Sverige anser att Agenda 2030 har.

Klimatmöte Paris 30 november-11 december 2015

Mål 13 i Agenda 2030, om klimatfrågan, har en fotnot som hänvisar till FN:s klimatförhandlingar, med tanke på att ett klimatavtal inte var på plats när den nya agendan antogs. I december 2015 samlades världens länder i Paris för att anta ett nytt globalt klimatavtal, som uppföljning av Kyotoprotokollet. Även denna konferens (COP21) blev framgångsrik och förhandlarna kunde till slut presentera Parisöverenskommelsen (the Paris Agreement), som bygger på nationella klimatåtaganden som ska skärpas vart femte år. Därmed var den viktiga sista pusselbiten i Agenda 2030 på plats. På mötet deltog från svensk sida statsministern, klimat- och miljöministern, biståndsministern och ytterligare ett antal statsråd för att även här visa vilken betydelse Sverige anser att klimatfrågan har för hållbar utveckling.

Fem P i Agenda 2013 för mänskligheten och planeten

Agenda 2030 är delvis skriven i ”vi-form”. ”Vi” är de stats- och regeringschefer och andra höga representanter för FN:s medlemsländer som den 25 september 2015 antog Agenda 2030 och fattade beslut om nya mål för hållbar utveckling.

”Vi erkänner att avskaffandet av alla former och dimensioner av fattigdom, inklusive extrem fattigdom, är den största globala utmaningen och en oundgänglig förutsättning för hållbar utveckling.”

I ingressen nämns **fem ”P” för mänskligheten och planeten**

People – Människorna

”Vi” är fast beslutna att avskaffa fattigdom och hunger i alla former och dimensioner och säkerställa att alla människor kan förverkliga sin potential i värdighet och jämlikhet och i en hälsosam miljö.

Planet – Planeten

”Vi” är fast beslutna att skydda planeten från att förstöras genom att säkerställa hållbar konsumtion och produktion, hållbar hantering av naturresurser och omedelbara åtgärder mot klimatförändringarna, så att planeten kan tillgodose nuvarande och kommande generationers behov.

Prosperity – Välståndet

”Vi” är fast beslutna att säkerställa att alla människor kan leva i välmåga och ha meningsfulla liv och att ekonomiska, sociala och teknologiska framsteg sker i harmoni med naturen.

Peace – Freden

”Vi” är fast beslutna att främja fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen som är fria från rädsla och våld. Ingen hållbar utveckling utan fred och ingen fred utan hållbar utveckling.

Partnership – Partnerskapet

”Vi” är fast beslutna att mobilisera de medel som krävs för att genomföra denna agenda genom ett återvitaliserat globalt partnerskap för hållbar utveckling, baserat på en anda av stärkt global solidaritet, med fokus i synnerhet på behoven hos de fattigaste och mest utsatta, med deltagande av alla länder, alla berörda parter och alla människor.

Hur vet vi om arbetet med att nå de globala målen lyckas?

Enskilda stater har det främsta ansvaret gentemot sina medborgare för att genomföra Agenda 2030. För de länder som möter de största utmaningarna och har de svagaste institutionerna har det internationella samfundet ett särskilt och gemensamt ansvar.

För att arbetet och framstegen med de globala målen ska kunna mätas krävs att tydliga indikatorer formuleras för varje delmål. Indikatorerna avgör hur och vad varje land ska rapportera in till FN.

Det är FN:s statistikkommision som ansvarat för att ta fram dessa.

Ett avslutande 3:e möte i kommissionen hölls i slutet av mars och början av april i Mexico City. Från Sverige har Statistiska centralbyrån, SCB, deltagit i arbetet.

Statistiken som visar hur arbetet med de globala målen framskrider ska, där det är relevant, ta hänsyn till inkomst, kön, ålder, ras, etnicitet, migrationsstatus, funktionsnedsättning, geografiskt område och andra karaktärstecken i enlighet med en resolution i FN:s generalförsamling (68/261).

Exempel:

Mål 1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt

Delmål 1.1

Senast 2030 avskaffa den extrema fattigdomen hos alla människor överallt. Med extrem fattigdom avses för närvarande människor som lever på mindre än 1,25 US-dollar per dag.

Indikator till delmål 1.1

Andel av befolkningen som lever under den internationellt satta fattigdomsgränsen uppdelad på kön, åldersgrupp, arbetsstatus och geografiskt område (stad/landsbygd).

Mål 2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk

Delmål 2.1

Senast 2030 avskaffa hunger och garantera alla människor, i synnerhet de fattiga och människor i utsatta situationer, inklusive små barn, tillgång till tillräckligt med säker och näringsrik mat året om.

Indikatorer till delmål 2.1

- (a) Förekomst av undernäring.
- (b) Förekomst av medelmåttig (moderate) eller svår otrygg livsmedelsförsörjning hos befolkningen i enlighet med uppsatta riktlinjer (FIES).

FN står för den globala uppföljningen. Frågan är om det blir en uppföljning eller granskning. Det senare motsätter sig flera regeringar.

Den regionala uppföljningen står FN:s regionala och ekonomiska kommissioner för, men även organisationer som EU och AU (Afrikanska Unionen).

Den nationella uppföljningen står berörd regering för i samverkan med myndigheter.

High-level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) Toppmötet i Rio 2012 föreslog att generalförsamlingen skulle tillsätta detta forum. Vart fjärde år ska stats- och regeringschefer mötas i generalförsamlingen för att på högsta politiska nivå driva på

förverkligandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Varje år träffas detta forum på ett möte som Ekonomiska och sociala rådet (ECOSOC) anordnar, då på en ”lägre” politisk nivå med kanske andra statsråd och representanter för departement och myndigheter.

2013 hade detta forum sitt första möte på stats- och regeringsnivå. 2014 ett möte i ECOSOC och 2015 ytterligare ett möte i ECOSOC. 11-20 juli 2016 hölls det första mötet efter att Agenda 2030 antogs i september 2015. Handläggare och sakkunniga från regeringskanslierna runt om i världen förberedde ett utkast till resolution som ministrarna sedan diskuterade och antog. S.k. ”Major Groups”, exempelvis grupperna ungdomar, kvinnor, enskilda organisationer, näringsliv, urbefolkningar/minoriteter och jordbrukare deltar i mötena. HLPF ersätter FN:s kommission för hållbar utveckling.

FN:s generalförsamling Kommer också att följa upp arbetet genom generalsekreterarens rapporter och debatter i församlingen. I generalförsamlingen deltar alla FN:s 193 medlemsländer. Alla länder har en röst, inget land har vetorätt.

FN:s ekonomiska och sociala råd Rådet har till uppgift att samordna FN:s ekonomiska och sociala arbete. I rådet sitter 54 medlemsländer. De väljs av generalförsamlingen på tre år. Sverige sitter i ECOSOC 2014-2016.

FN-sekretariatet Förbereder och följer upp möten och sammanställer rapporter.

Medlemsländerna Ansvar för att verkställa Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ligger framför allt på respektive land.

FN:s organisation för handel och utveckling, UNCTAD, har uppskattat kostnaden för genomförande av målen till någonstans mellan 3 300 och 4 500 miljarder dollar per år. Det motsvarar mellan 26 895 och 36 675 miljarder kronor per år. Världens militärutgifter uppskattas av Sipri till 1 760 miljarder dollar per år, vilket motsvarar 14 344 miljarder kronor per år.

Agenda 2030 i Sverige

Ansvar för att nå målen vilar på varje lands regering. I Sverige är de främst involverade ministrarna, förutom statsminister Stefan Löfven (övergripande), civilminister Ardalan Shekarabi, som ansvarar för genomförandet av agendan i Sverige, och Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat, som ansvarar för Sveriges utvecklingssamarbete med andra länder.

Hela regeringen har ett ansvar att bidra till politikens mål om en rättvis och hållbar utveckling. Samtliga politikområden ska genomföra sin politik på ett sätt som tar hänsyn till effekter för utvecklingsländer och tar tillvara alla möjligheter att bidra till målet.

I Sverige kommer kommuner och landsting att få en viktig roll. Kommuner och regionala myndigheter är viktiga aktörer eftersom det är regionalt och lokalt som arbetet med de nya utvecklingsmålen måste ske i praktiken.

I mars 2016 tillsatte regeringen en nationell delegation/kommitté för att underlätta och stimulera arbetet med Agenda 2030 i Sverige och Sveriges genomförande internationellt. Delegationen har i uppdrag att ta fram en nationell handlingsplan som ska lämnas till regeringen.

De olika departementen under regeringen har under våren 2016 tagit fram planer för hur de ska arbeta med PGU, politiken för global utveckling, som är nära sammankopplad med den nya utvecklingsagendan. Politiska beslut i Sverige eller i EU får ofta konsekvenser för fattiga människor i utvecklingsländer. Därför är kärnan i politiken för global utveckling (PGU) att de politiska beslut som fattas i Sverige också ska ta hänsyn till effekter på fattiga länder och människor.

FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon har tillsatt en högnivågrupp för hållbara transporter och klimat. 12 personer ingår varav Martin Lundstedt, Vd på Volvokoncernen, är en. Ban Ki-moon har också tillsatt en grupp med ambassadörer för de globala målen för hållbar utveckling. 15 personer ingår varav kronprinsessan Victoria är en. Gruppen leds av Ghanas president och Norges statsminister. Andra personer som ingår är Jeffrey Sachs, ekonomiprofessor som arbetar nära FN:s generalsekreterare, och Mohammad Yunus, grundare av mikrokreditsbanken Grameen Bank i Bangladesh och en av Nobels fredspristagare.

Fiji och Sveriges initiativ för mål 14 - bevarande av haven och marina resurser

Under toppmötet i FN i september 2015 när Agenda 2030 antogs tog Fijis delegation kontakt med den svenska delegationen och Sveriges biståndsminister. Fiji ville ha ett samarbete med Sverige om mål 14 som handlar om bevarande av haven och marina resurser.

Tillståndet i haven är mycket allvarligt och en fråga som inte känner några nationsgränser. Sedan 1970 har hälften av havens fiskar och ryggradsdjur försvunnit. Klimatförändringarna, ohållbart fiske, havsförsurning och miljögifter påverkar ekosystemen i haven. Försämringarna i havsmiljön drabbar människor i de fattigaste länderna hårdast.

Den 22 december 2015 antog FN:s generalförsamling en resolution för att driva på arbetet med att skydda världshaven. Sverige och Fiji var initiativtagare till resolutionen som fick uppbackning av över 90 länder från alla kontinenter, inklusive små önationer. Resolutionen är ett första steg för att skapa ett internationellt partnerskap. Resolutionen slår fast att ett globalt högnivåmöte i FN:s regi ska äga rum i juni 2017 på Fiji. Mötet ska resultera i konkreta rekommendationer för hur arbetet med att genomföra havsmålet ska fortskrida. Politiska ledare, näringslivet liksom civilsamhället ska bjudas in.

FN-förbundet och Agenda 2030

FN-förbundet har varit mycket aktivt i processen med att ta fram Agenda 2030. FN-förbundet kommer att vara lika aktiv i arbetet med att nå målen i Sverige och i omvärlden. FN-förbundet ingår i arbetsgruppen för Agenda 2030 som Svenska Concord samordnar. Tillsammans har vi påverkat processen genom uttalanden, policydokument, debattartiklar och uppvaktningar av regeringen. Men FN-förbundet har även arbetat enskilt för att påverka processen.

FN-förbundet har bland annat drivit flera krav som förbundet ville ha med i den nya utvecklingsagendan, däribland sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), som ingår i mål 5 om jämställdhet. Demokrati och mänskliga rättigheter, som ingår i mål 16. Frågor om fred och säkerhet och frihet från våld, som också ingår i mål 16.

FN-förbundet menar att jämställdhet är nyckeln till utveckling. Flickor och kvinnor utgör mer än hälften av jordens befolkning. Att inte ta tillvara deras kunskap, erfarenhet, energi och vilja i arbetet för en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling skulle vara förödande för oss alla. Flickor och kvinnor är diskriminerade på olika sätt i olika länder. Kränkningarna av flickors och kvinnors rättigheter måste stoppas. Flickor har rätt att få vara barn, leva i trygghet och få gå i skolan. Kvinnor har rätt till utbildning och arbete. De ska kunna engagera sig och göra sina röster hörda inom politiken eller frivilligrörelser. Flickor och kvinnor ska leva i frihet utan våld.

Dessa och många andra rättigheter måste finnas med i FN:s nya utvecklingsmål för att vi ska få en bättre, rättvisare och tryggare värld, menar FN-förbundet.

FN-förbundet har framfört att Agenda 2030 måste ta hänsyn till sviktande stater, postkonfliktländer och konfliktdrabbade stater. De länderna har nått få om några millenniemål.

FN-förbundet har hävdat att dessa och många andra rättigheter måste finnas med i FN:s nya utvecklingsmål för att vi ska få en bättre, rättvisare och tryggare värld. Glädjande nog finns många av dessa rättigheter med i Agenda 2030.

Läs mer

<https://sustainabledevelopment.un.org>

www.fn.se/agenda2030

<http://www.globalamalen.se/>

<https://www.un.org/development/desa/en/development-beyond-2015.html>

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-for-hallbar-utveckling/>

Diskutera

Vilken betydelse har de globala målen för hållbar utveckling?

Saknas det mål? Finns det målkonflikter? Är det för många mål?

Är det några mål som borde nås tidigt i genomförandet för att de triggat igång andra mål?

Är några mål viktigare än andra? Går det att rangordna målen?

Vad betyder det att målen är integrerade och odelbara?

Vilken skillnad tror ni är den viktigaste mellan millenniemålen och de nya globala målen?

Varför tror ni att millenniemålen inte tog upp frågor om demokrati, medborgerliga och politiska rättigheter och fred, säkerhet och frihet från våld?

Är fred och säkerhet förutsättningar för hållbar utveckling?

Är hållbar utveckling förutsättning för fred och säkerhet?

Är demokrati förutsättning för hållbar utveckling?

Är hållbar utveckling förutsättning för demokrati?

*Varför är mål 5 om jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt kontroversiellt?
Varför är mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen och rättvisa för alla kontroversiellt?*

Är det några av de 17 globala målen för hållbar utveckling som är särskilt viktiga att arbeta för i Sverige? Varför?

Vad skulle du vilja göra för att bidra till att målen nås i Sverige?

Hur tycker ni att Sverige ska ta tag i Agenda 2030 och genomförandet av de globala målen?

Vilket ansvar har exempelvis regering, riksdag, myndigheter, kommuner, landsting och det civila samhällets organisationer? Vem ska göra vad?

Diskutera i grupp och kom överens om fem insatser som Sverige kan bidra med för att Agenda 2030 ska kunna genomföras i andra länder!

Vad kan vi som enskilda individer göra för att löftena i deklARATIONEN i Agenda 2030 ska uppfyllas?

Bör man ha olika fokus i olika länder? I så fall varför?

Vilket mål är det mest troligt att vi kommer ha uppnått till år 2030? Globalt och i Sverige.